

Drugi međunarodni multidisciplinarni kongres: „Urbana utopija – pristupi planiranju urbanih prostora”

Klub studenata geografije Zagreb organizirao je od 10. do 12. studenog 2017. u Oris Kući Arhitekture u Zagrebu *Drugi međunarodni multidisciplinarni kongres pod nazivom „Urbana utopija - pristupi planiranju urbanih prostora”*. Na kongresu je sudjelovalo više od stotinjak studenata sudionika i izlagača raznih struka osim geografije - arhitekture, građevine, agronomije, prometnih znanosti, biologije i dr., više od dvadeset volontera te još tridesetak stručnjaka. Program kongresa obuhvaćao je uvodna izlaganja, pet sekcija sastavljenih od studentskih izlaganja i panel rasprava vođenih od strane stručnjaka, projekcije filma *Urbanized*, stručnog terena u Sesvetama te dijela programa pod nazivom „Kava i karijera”. Deklarativnu podršku za održavanje ovog kongresa iskazali su brojne institucije, među kojima treba istaknuti Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet u Zagrebu, Geografski odsjek PMF-a u Zagrebu, Arhitektonski fakultet u Zagrebu, Agronomski fakultet u Zagrebu, Fakultet prometnih znanosti, Hrvatsko geografsko društvo, Grad Zagreb, Ministarstvo znanosti i obrazovanja te Hrvatski zavod za prostorni razvoj. Također, kongres je organiziran pod pokroviteljstvom predsjednice Republike Hrvatske Kolinde Grabar-Kitarović. Studentski zbor Sveučilišta u Zagrebu, Studentski zbor Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu, Turistička zajednica Grada Zagreba, Gourmand, Heritage, Atlantic grupa d.d. te Zavod za prostorni razvoj svojim su donacijama i financijskom pomoći omogućili realizaciju ovog kongresa. Oris Kuća Arhitekture već nam je drugu godinu zaredom pružio podršku pri realizaciji ovog događaja, a ove godine dopustili su nam korištenje prostora za potrebe održavanja kongresa.

Kongres je svečano otvoren uz kratki pozdrav prodekanice za nastavu Prirodoslovno-matematičkog fakulteta prof. dr. sc. Dubravke Hranilović, pročelnice Geografskog odsjeka PMF-a u Zagrebu izv. prof. dr. sc. Martine Jakovčić te predsjednice Kluba studenata geografije Zagreb Jasminke Dimšić. Posebnom ugođaju otvaranja pridonio je i nastup pjevačkog zbora Kluba studenata geografije Zagreb „Geodeamus”. Nakon toga uslijedila su dva uvodna izlaganja „Prostor nije odraz društva, prostor JE društvo” izv. prof. dr. sc. Aleksandra Lukića te „Kontinuirani interijer” prof. dr. sc. Idisa Turata.

Prva sekcija kojom je započeo kongres bila je „Suvremeni urbani turizam”. Stručni odbor činili su: dr. sc. Daniela Angelina Jelinčić s Instituta za razvoj i međunarodne odnose, doc. dr. sc. Ana Mrđa s Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te izv. prof. dr. sc. Vuk Tvrтко Opačić s Geografskog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Sekcija je obuhvaćala tri predavanja: „Problemi i perspektive upravljanja povijesnim gradom Rabom” koju je predstavio Dino Dokupil, magistar geografije, zatim „Utjecaj anglizacije na oblikovanje javnog prostora grada Pule” Manuela Manzina, magistra sociologije i anglistike te „Anti-turistički aktivistički val u Europi – održivost suvremenog urbanog turizma?” Larise Dukić, magistrice geografije. Nakon izlaganja uslijedila je rasprava o snažnom utjecaju turizma na ekonomiju gradova i njihovih okolica, kao i na kulturu, arhitekturu te preobrazbu javnog prostora. Masovni turizam sve više utječe i na nezadovoljstvo lokalne zajednice stoga se pojavljuju prosvjedi protiv turista. Tijekom rasprave zaključeno je kako planiranje urbanog turizma, ali i turizma općenito, i dalje na niskoj razini te kako prostorni planovi turizma često ne slijede prostornu logiku. Dugotrajni razvoj turizma morat će se temeljiti na kvalitetno razvijenim strategijama i uključivanju lokalne zajednice.

KLUB STUDENATA GEOGRAFIJE ZAGREB

**2. MEĐUNARODNI
MULTIDISCIPLINARNI KONGRES**

**URBANA
NTOPIJV**

**PRISTUPI PLANIRANJU
URBANIH PROSTORA**

Geokološki izazovi | Funkcionalni gradski promet | Suvremeni urbani turizam | Revitalizacija kroz prenamjenu | Pametni gradovi

10. – 12. STUDENI 2017. · ZAGREB
ORIS KUĆA ARHITEKTURE

ROK ZA PRIJAVU: 15.10.2017. izlagači/ 22.10.2017. sudionici

CIJENA KOTIZACIJE: 40 HRK izlagači/ 80 HRK sudionici

Pozivamo studente geografije, arhitekture, ekonomije, sociologije, agronomije, biologije, šumarstva, građevine, prometa te sve ostale zainteresirane studente da svojim sudjelovanjem na kongresu daju doprinos pronalasku rješenja za probleme s kojima se suočavaju suvremeni gradovi!

SAZNAJTE VIŠE I PRIJAVITE SE NA: www.mmk-ksg.com

Sl. 1. Poster kongresa

Prvi dan kongresa završio je projekcijom filma „Urbanized“ redatelja Garyja Hustwitta. Film je to koji govori o brojnim izazovima planiranja razvoja gradova u doba kada oni nezaustavljivo rastu. Kroz priče običnih ljudi i stručnjaka iz različitih područja, upoznali smo se s problemima i inovativnim rješenjima urbanog planiranja diljem svijeta.

Drugi dan kongresa otvorila je sekcija „Funkcionalni gradski promet“ koja se usmjerila na problematiku planiranja gradskog prometa, kao ključnog faktora razvoja grada. U sekciji su bila tri studentska izlaganja, a led je probio Marin Dokoza s Fakulteta prometnih znanosti Sveučilišta u Zagrebu održavši predavanje na temu Integriranog javnog gradskog prometa. Potom su studenti Lidija Kožar i Josip Gjergja s Geografskog odsjeka PMF-a u Zagrebu upoznali sudionike s pojmom Održivog prometa u gradu i njegovim značenjem. Posljednje izlaganje koje su održali Ivana Lesić i Jakov Perković s Građevinskog fakulteta u Zagrebu, bavilo se problemom odsječenosti prostora željezničkom prugom na slučaju Ulice B. Adžije u Zagreb. Analiziravši postojeće stanje studenti su predložili tri varijante rješenja: izgradnju željezničkog nadvožnjaka, spuštanje pruge u tunel i rekonstrukciju cesta i izvedbu manjih promjena na postojećem stanju. Sekcija je završila raspravom koja je protekla u ugodnoj atmosferi s mnoštvom pitanja iz publike uz moderaciju voditelja sekcije Mislava S. Čaglja te članove stručnog odbora dr. sc. Petra Feletara, doc. dr. sc. Borne Abramovića s Fakulteta Prometnih znanosti u Zagrebu te dr. sc. Gerana Marka Miletića s Instituta društvenih znanosti „Ivo Pilar“ u Zagrebu.

Nakon pauze za ručak, uslijedio je dio programa pod nazivom „Kava & karijera“ koji je pružio dodatnu mogućnost studentima kroz upoznavanje predstavnika nekih tvrtki ili institucija relevantnih za prostorno planiranje, regionalni razvoj, zaštitu okoliša, geografske informacijske sustave te fondove Europske unije. U ovom dijelu sudjelovali su: Agencija za regionalni razvoj Republike Hrvatske, GIS Cloud, Gradski ured za stratezijsko planiranje i razvoj Grada, Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije, Natura Histrica, Oikon Ltd., Prehnit d.o.o., Sense savjetovanje d.o.o., URBANEX d.o.o. te VITA PROJEKT d.o.o.

foto: Blaž Gorski (11.11.2017.)

Sl. 2. Kava & karijera

foto: Mann Radoš (11.11.2017.)

Sl. 3. Panel rasprava sekcije „Geokološki izazovi“

Drugi dan završio je sekcijom „Geokološki izazovi“ koja se bavila utjecajem elemenata prirodne osnove na razvoj i život u gradovima. Sekcija se sastojala od pet izlaganja, a započela je izlaganjem Valerije Butorac, mag. geogr., koja je govorila o važnosti georaznolikosti unutar procjena utjecaja na okoliš. Uslijedila su izlaganja Sanje Bernat Gazibare s Rudarsko-geološko-naftnog fakulteta (RGNF) u Zagrebu koja je objasnila problematiku klizišta u urbanom području grada Zagreba te Matije Hrastovskog dipl. ing. geologije s RGNF-a koji je analizirao oborinske događaje kao pokretače poplava u Gradu Zagrebu 2013. i 2014. godine. Josip Bedalov s Agronomskog fakulteta u Zagrebu održao izlaganje o utjecaju urbanog razlijevanja na okoliš i kvalitetu života u gradovima. Posljednje izlaganje o održivom gospodarenju komunalnim otpadom imale su Laura Ana Jurman i Marija Petrović s Biološkog odsjeka PMF-a u Zagrebu.

Raspravu nakon izlaganja vodili su članovi stručnog odbora: prof. dr. sc. Snježana Mihalić Arbanas s RGNF-a, doc. dr. sc. Mladen Maradin s Geografskog odsjeka PMF-a i doc. dr. sc. Ines Hrdalo s Agronomskog fakulteta uz voditeljicu sekcije Katarinu Pavlek. Vezano uz zagrebačka klizišta, istaknuo se problem nedovoljne komunikacije između stručnjaka i političke vlasti. U Hrvatskoj je još uvijek nedovoljno razvijeno upravljanje prirodnim rizicima, pogotovo sa znanstvenog aspekta. Nadamo se da će budućnost donijeti promjene u pozitivnim smjeru jer je to istraživačko područje od iznimne važnosti za našu državu, a pogotovo za gusto naseljena urbana područja. Također, otvorila su se zanimljiva pitanja vezana uz razlike u geološkoj i geomorfološkoj terminologiji što je ukazalo na važnost međusobne komunikacije stručnjaka i održavanje ovakvih multidisciplinarnih kongresa.

Treći dan otvoren je sekcijom „Revitalizacija kroz prenamjenu“ te su se njome pokušali istaknuti glavni uzroci napuštanja i propadanja određenih objekata i kvartova u gradovima te kako pronaći moguća rješenja za njih kroz interdisciplinarni pristup. Studentska izlaganja dala su dva pogleda na tematiku - arhitektonski i geografski te odlično oslikala razlike između ta dva polazišta u sagledavanju prostora. Arhitektonske radove predstavili su: Virna Šonje koja je prezentirala ideju revitalizacije Nove Vesi kao centra grada te Josipa Zlopaša i Martina Unger koje su se pozabavile problematikom planiranja jugoistočnog ulaza u Zagreb kroz Radničku cestu. Geografski pogled na pitanje revitalizacije prikazali su studenti s Geografskog odsjeka PMF-a u Zagrebu. Martin Sinković ponudio je mogućnosti za prazne gradske površine u gradskoj četvrti Črnomerec, a Blaž Gorski je prezentirao rad na temu zagrebačkih tržnica. Prezentacije su uz publiku slušali i članovi stručnog odbora doc. dr. sc. Mia Roth Čerina s Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu, izv. prof. dr. sc. Aleksandar Lukić s Geografskog odsjeka PMF-a u Zagrebu te akademska slikarica Ivana Nikolić Popović koja je također predsjednica Hrvatskog klastera konkurentnosti kreativnih i kulturnih industrija. Nakon odslušanih prezentacija, svaki član stručnog odbora dao je svoj komentar te se razvila rasprava koju je moderirala voditeljica sekcije Ana Rusan oko važnosti afirmiranja napuštenih prostora kao kulturne baštine te iskorištavanja njihovih potencijala za turizam ili nastanak novog više odgovarajućeg sadržaja.

Posljednjeg dana kongresa organiziran je stručni teren. Ideja stručnog terena bila je objediniti teme svih sekcija na konkretnom i opipljivom primjeru. Teren su organizirali Borna Mažar i Ana Rusan zajedno s čelnicima iz udruge Zelene i plave Sesvete Antom Damjanovićem i Radoslavom Dumančićem. Udruga Zelene i plave Sesvete okuplja stručnjake iz različitih disciplina s ciljem poboljšanja kvalitete života u gradskoj četvrti Sesvete. Važnost teme Sesveta proizlazi iz odnosa demografske situacije (50 000 stanovnika) te prostorne ponude i funkcionalnosti koje se tamo nalaze.

foto: Zelene i plave Sesvete (12.11.2017.)

Sl. 4. Stručni teren u Sesvetama

Na terenu je sudjelovalo 50-ak sudionika kongresa, koji je započeo odlaskom u Gimnaziju Sesvete gdje su sudionici mogli sudjelovati na izlaganjima profesora s Arhitektonskog fakulteta: Bojana Baletića i Mladena Jošića koji su govorili o konkretnim projektima koji se namjeravaju napraviti u tom prostoru. Nakon toga, teren se nastavio na prostoru napuštene tvornice Sljeme gdje su uz profesore s Arhitektonskog fakulteta svoj komentar još dali i doc. dr. sc. Stjepan Šterc s Geografskog odsjeka PMF-a u Zagrebu, prof. dr. sc. Pero Škrput s Prometnog fakulteta u Zagrebu te Sanja Cvjetko Jerković pročelnica gradskog Ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada.

Kao rješenje za suvremene probleme urbanih područja javlja se koncept pametnih gradova koji je ujedno bio tema posljednje sekcije kongresa. U ovoj sekciji petero studenata izložilo je svoje radove kojima su pokušali odgovoriti na nekoliko važnih pitanja o učinkovitosti spomenutog koncepta. Tom prigodom dani su brojni uspješni primjeri i projekti „pametnih gradova“. Prva tri predavanja održali su studenti geografije: Milena Simonović, studentica s Geografskog fakulteta Univerziteta u Beogradu koja nas je uvela u temu sekcije, zatim Karlo Lugomer, student doktorskog studija geografije na University College London, koji je govorio u mjerenu i prostorno-vremenskoj analizi tokova kretanja prolaznika u pametnim gradovima i to objasnio na primjeru Londona te Ivor Mardešić, student geografije na Universität Zürich, koji je prezentirao projekt 3D viewshed analize javnih površina u Zürichu. Nakon studenata geografije, uslijedila su izlaganja studenta drugih fakulteta. Ivan Rubil, magistar elektrotehnike, govorio je o primjeni aplikacije za vanjsko mjerenje kvalitete zraka – Smart AirQ. Na kraju su studentice Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu - Ines Orešković i Sonja Vukmirović predstavile koncept pametnih gradova u održivim naseljima Sjeverne Europe.

Nakon zanimljivih izlaganja, uslijedila je rasprava u kojoj su sudjelovali: dr. sc. Dubravka Jurlina Alibegović s Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, Vlatko Roland, mag. ing. el. iz tvrtke Prehnit d.o.o., Sanja Jerković, dipl. ing. arh. pročelnica Ureda za strategijsko planiranje i razvoj Grada Zagreba te dr. sc. Ivan Šulc s Geografskog odsjeka PMF-a u Zagrebu. Moderatorica sekcije bila je Valentina Galijan. Jedan od zajedničkih zaključaka ove rasprave je potreba za pronalaženjem inovativnih rješenja koja će, osim odgovora na osnovne potrebe, unaprijediti kvalitetu života građana i osigurati održiv gospodarski rast. Stoga relativno novi koncept „pametnih gradova“ postaje sve važniji za budućnost života u gradovima. Također, raspravljalo se i potrebnom multidisciplinarnom pristupu prilikom razvoja Smart City projekta kao i veće potrebe za suradnjom između industrijskog i akademskog sektora s čime su se složili i članovi stručnog odbora i studenti.

Za kraj, treba istaknuti kako su ostvareni ključni ciljevi kongresa: stjecanje dubljeg uvida u problematiku urbanog planiranja, multidisciplinarni pristup, uključivanje studenata svih razina studija, povezivanje sa stručnjacima i ključnim institucijama te promocija geografije u javnosti. Problemi suvremenih gradova postaju sve intenzivniji i kompleksniji te je time razmišljanje i raspravljanje o ovoj tematici od velike važnosti za struku prostornog planiranja, ali i za svakodnevni život pojedinca. Klub studenata geografije Zagreb je ovim kongresom ukazao na veliku potrebu za raspravom na znanstvenoj razini o ovim važnim problemima, pokazao sposobnost pružanja prilike za usavršavanjem budućim geografima i otvaranjem nekih novih sfera interesa u kojima bi geografska struka mogla pronaći svoje mjesto u budućnosti.